

ASIA Eläinsuojan ympäristölupa, Utajärvi

LUVAN HAKIJAT Salonen Jussi ja Eero (Mty Salonen Jussi ja Eero)
Kontiosaarentie 13
91600 Utajärvi

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO	3
TOIMINTA JA SEN SIJAINTI	3
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE	3
LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA	3
HAKEMUKSEN SISÄLTÖ	3
Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne	3
Toiminta	4
Eläintilat ja tuotanto	4
Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely	4
Laiduntaminen	5
Jätteet ja varastointi	5
Liikenne	5
Eläinsuojan toiminta-alue ja ympäristö	5
Asutus ja maankäyttö	5
Suojelukohteet ja pohjavesialueet sekä vesistöalue	6
Arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön	6
Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä	6
Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan käytöstä	6
HAKEMUKSEN KÄSITTELY	6
Hakemuksen täydentäminen	6
Hakemuksesta tiedottaminen	7
Lausunnot	7
Hakijan vastine	8
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	8
Ympäristöluparatkaisu	8
Lupamääräykset	8
Eläinsuojien sijainti	8
Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely	8
Hajuhaittojen torjunta	9
Lannan ja jätevesien hyödyntäminen	9
Jaloittelualue ja laiduntaminen	10
Jätteet ja varastointi	11
Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi	12
Muut määräykset	12
RATKAISUN PERUSTELUT	13
Luvan myöntämisen edellytykset	13
Lupamääräysten perustelut	14
VASTAUS LAUSUNTOIHIN	18
Luvan voimassaolo	18
Lupamääräysten tarkistaminen	18
Korvattava päätös	19
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	19
LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN	19
SOVELLETUT OIKEUSOHJEET	19
KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN	19
Ratkaisu	19
Perustelut	19
Oikeusohjeet	20
MUUTOKSENHAKU	21

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO

Jussi ja Eero Salosen (Mty Salonen Jussi ja Eero) eläinsuojan toiminnan laajentamista koskeva lupahakemus on tullut vireille Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon 27.11.2013.

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Toiminta sijoittuu Utajärven kunnan Utajärven kylään kiinteistöille Koivusaalo I Rn:o 889-407-47-3 ja Jussila Rn:o 889-407-48-5 noin kahdeksan kilometriä Utajärven keskustasta etelälounaaseen. Tilakeskuksen osoite on Kontiosaarentie 13.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Eläinsuojan toiminta on ympäristölupavelvollista ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin 11 a) kohdan perusteella.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin 11 a) kohdan nojalla toimivaltainen viranomainen on aluehallintovirasto vähintään 75 lypsylehmän eläinsuojan toimintaa koskevassa asiassa.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitusilanne

Olemassa olevalle toiminnalle on myönnetty ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa 24.10.2006/Dnro PPO-2006-Y-238-131.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on 29.3.2010 antamassaan lausunnoissaan Dnro POPELY/376/07.00/2010 Mty Salonen Jussi ja Eeron toiminnan muutoksesta todennut, että nykyisen eläinsuojan peruskorjaus ja eläintilojen laajentaminen ei ole sellainen olennainen muutos, johon tarvitsisi hakea uutta ympäristölupaa. Lausuntoa on pyydetty peruskorjauksesta, jossa lehmäpaikkoja tulisi 110.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa (vahvistettu 17.2.2005) ei ole alueelle osoitettu erityisiä merkintöjä.

Toiminta

Eläintilat ja tuotanto

Toimintaa laajennetaan. Päätuotantosuuntana on edelleen maidontuotanto, jonka lisäksi tilalle tulee lihakarjan kasvatusta. Tilalle on suunniteltu rakennettavaksi uusi hiehopihatto, johon on suunniteltu tilat 103 hieholle ja 70 alle kuuden kuukauden ikäiselle vasikalle. Nykyiseen lypsylehmäpihattoon sijoitetaan 125 lypsylehmää ja 28 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa ja vanhaan navettaan 56 lihanautaa.

Tilan nykyisen ympäristöluvan mukaan vanhaan navettaan saa sijoittaa 44 yli kuuden kuukauden ikäistä nautaeläintä ja 20 alle kuuden kuukauden ikäistä nautaeläintä ja lypsylehmäpihattoon 70 lypsylehmää, 48 hiehoa/lihanautaa ja 34 vasikkaa.

Hiehopihatossa ja lypsylehmäpihatossa on luonnollinen ilmanvaihto ja hiehopihatossa poistohormeja on kahdeksan ja lypsylehmäpihatossa yhdeksän. Lihanautakasvattamossa on koneellinen ilmanvaihto ja kolme poistohormia.

Tilan tuotanto laajennuksen jälkeen on noin 1 270 000 litraa maitoa ja 21 000 kg lihaa vuodessa.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

Lanta käsitellään eläinsuojissa pääosin lietelantamenetelmällä. Lannan varastointiin käytetään tilakeskuksessa olevia lietesäiliötä (2 x 2 000 m³, 400 m³ ja 150 m³). Näiden lisäksi on suunniteltu rakennettavaksi 2 500 m³:n säiliö. Kaikki säiliöt täytetään alaspäin ja ne ovat betonirakenteisia ja kattamattomia. Olemassa olevien lietekuilujen tilavuus on 200 m³ ja rakennettavien kuilujen tilavuus 57 m³. Lietekuilut toimivat padotuksella.

Vasikat ovat kuivikepohjalla. Virtsa imeytetään kuivikkeisiin. Kuivikkeena käytetään olkea. Kuivitetun alueen pinta-ala on 221 m². Eläinsuoja on lämpöeristetty. Kuivikkeen paksuus ja kuivikepohjan betonireunojen korkeus on 80 cm. Kuivikkeet tyhjennetään lantalaan 1–2 kertaa vuodessa.

Tilakeskukseen rakennetaan betonirakenteinen kuivalantala, jonka varastointitilavuus on 480 m³. Rakennettavan lantalan pinta-ala on 182 m² ja lantalan reunojen korkeus on kaksi metriä. Lantalan ajoluiskan korkeus on 50 cm. Lantalassa on betoninen kuormauslaatta.

Maituhuoneen jätevedet, 300 m³ ja eläinsuojan muut pesuvedet, 30 m³ johdetaan lietesäiliöön. Eläinsuojan wc-vedet johdetaan umpisäiliöön. Vesi maatilalle tulee kunnan vesilaitokselta.

Säilörehua valmistetaan esikuivattuna laakasiiloihin 2 800 tonnia vuodessa ja pyöröpaaleihin 200 tonnia vuodessa. Laakasiiloista puristenesteet johdetaan lietesäiliöön ja pyöröpaalit avataan siilojen edessä betonilaatalla ja puristenesteet johdetaan lietesäiliöön.

Lannanlevitykseen on hakemuksen mukaan käytettävissä yhteensä noin 267 hehtaaria peltoa, josta hakijan omaa on noin 237 hehtaaria ja vuokrapeltoa noin 30 hehtaaria. Lanta levitetään pellolle viikkojen 18–42 aikana. Hakemuksen mukaan 6,22 hehtaaria pellostä on pohjavesialueella.

Laiduntaminen

Osaa hiehoista (30 kpl) on tarkoitus laiduntaa peltolaitumilla. Laidunala on noin 30 hehtaaria. Eläimiä pidetään laitumella neljä kuukautta vuodessa. Laitumet eivät rajoitu vesistöön. Eläimet juotetaan uimurilla varustetusta altaasta, johon vesi vietään vesikärryllä. Laitumella ei ole pysyvää ruokintapaikkaa.

Jätteet ja varastointi

Kuolleet eläimet toimitetaan raatokeräilyn kautta Honkajoki Oy:lle. Jäteöljy, 300 litraa vuodessa ja muovit, 5 000 kg vuodessa, toimitetaan jätekeräyksen kautta Ekokemille. Metalliromu, neljä tonnia vuodessa, toimitetaan Utaconille. Akut ja loisteputket toimitetaan kunnalliseen kierrätyspisteeseen. Pilaantunut rehu, noin 30 tonnia vuodessa, varastoidaan kuivalantalla ja hyödynnetään peltolannoitteena.

Polttoaineen varastointiin käytettävä katoksessa oleva kaksivaippasäiliö, jonka tilavuus on 9 900 litraa, on varustettu ylitäytönestimellä ja laponestolaitteella. Säiliö on valmistettu vuonna 2010 ja suoja-allas vuonna 2013. Säiliö on betonilaatan päällä. Muita öljytuotteita säilytetään enintään 600 litraa tilan konehallissa, jossa on betonilattia.

AIV-liuosta säilytetään asianmukaisissa konteissa noin 7 m³. Kasvinsuojeluaineet varastoidaan lukitussa kaapissa ja lypsykoneen pesuaineet säilytetään navetalla.

Liikenne

Maitoauto käy tilalla joka toinen päivä ja teurasauto enintään kolme kertaa kuukaudessa. Irtorehua toimitetaan tilalle noin kolmen viikon välein. Liete, noin 7 000 m³, ajetaan lietesäiliöistä pellolle ja säilörehu ajetaan noukinvaunulla laakasiilon.

Eläinsuojan toiminta-alue ja ympäristö

Asutus ja maankäyttö

Toiminta sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle noin kahdeksan kilometriä Utajärven keskustasta etelälounaaseen. Uusi pihattonavetta on suunniteltu 25 metriä nykyisestä lypsykarjarakennuksesta itään. Uusi lietesäiliö on suunniteltu noin 20 metriä nykyisten 2 000 m³:n säiliöiden eteläpuolelle ja uusi kuivalantala uuden lietesäiliön itäpuolelle.

Eläinsuojien lähin naapurin asuinrakennus on tilakeskuksen länsipuolella kiinteistöllä Huovila I Rn:o 889-407-49-2 olevan lypsykarjatilan asuinrakennus. Seuraavaksi lähimmät asuinrakennukset ovat yli kilometrin päässä tilakeskuksesta. Karttatarkastelun perusteella etäisyys rakennettavasta hiehopihatosta lähimpään naapurin asuinrakennukseen on noin 165 metriä ja etäisyys olemassa olevasta lypsylehmäpihatosta naapurin asuinrakennukseen on noin 65 metriä. Vanha navetta, jossa pidetään lihanautoja, sijoittuu noin 85 metrin etäisyydelle naapurin asuinrakennuksesta. Vanhan navetan ja naapurin asuinrakennuksen välissä on hakijoiden tilan pääarakennus.

Olemassa olevat lietesäiliöt (2 x 2 000 m³) sijoittuvat naapurin asuinrakennuksesta päin katsottuna lypsylehmänavetan taakse. Etäisyys asuinrakennuksesta lähimpiin lietesäiliöihin on noin 110 ja 145 metriä. Suunniteltu lietesäiliö (2 500 m³) sijoittuu näiden eteläpuolelle, noin 130 metrin etäisyydelle naapurin asuinrakennuksesta. Uuden lietesäiliön länsipuolelle sijoituvasta uudesta kuivalantalasta naapurin asuinrakennukseen on noin 150 metriä. Naapurin asuinrakennuksesta päin tarkasteltuna lihanautarakennuksen taakse sijoittuvat olemassa olevat lietesäiliöt (150 m³ ja 400 m³) ovat noin 100 ja 110 metrin etäisyydellä naapurin asuinrakennuksesta.

Suojelukohteet ja pohjavesialueet sekä vesistöalue

Tuotantorakennukset tai lannanvarastointisäiliöt eivät sijaitse pohjavesialueella tai suojelualueella. Toimintoja ei sijaitse kartoitetuilla tulva-alueilla. Vuokrapeltolohkoja sijaitsee Ahmasjärven rannalla, jotka sijaitsevat Hirsijärvi-Ahmaksen (11494052) tärkeällä pohjavesialueella.

Tuotantorakennus, lannanvarastointisäiliöt ja pääosa lannanlevityspelloista sijaitsevat Poikajoen (59.163) vesistöalueella, joka laskee Muhosjoen kautta Oulujokeen. Peltoja sijaitsee myös Ahmasjärven (59.219) ja Utasen (59.211) alueilla, jotka sijaitsevat Oulujoen vesistöalueella.

Arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön

Hakemuksen mukaan toiminnassa pyritään kuormittamaan ympäristöä mahdollisimman vähän. Lietteenlevityksen hajuhaittoja ja ravinnevalumia vähennetään käyttämällä kiekkomultainta. Pölyhaittoja vähennetään teiden suolauksella. Meluhaitat pyritään ajoittamaan arkipäiville klo 7–22.

Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä

Hakemuksen mukaan tilalla on varauduttu poikkeustilanteisiin, kuten tulipaloihin, alkusammutuskalustolla ja palohälyttimillä. Tilalla on laadittu maatalan palontorjunta- ja pelastussuunnitelma, josta löytyy seikkaperäisempi suunnitelma.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan käytöstä

Hakemuksen mukaan liete levitetään multaamalla hajuhaittojen ja ravinteiden huuhtoutumisen vähentämiseksi. Ruokinta pyritään pitämään optimaalisena.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty 30.1.2014 tiedoilla eläinmäärästä, maitohuoneen jätevesistä ja vuokratuista peltolohkoista. Lisäksi on toimitettu lypsylehmäpihaton (päiväys 27.1.2014) ja mullinavetan (päiväys 28.1.2014) uudet pohjapiirroukset, jotka korvaavat aiemmin toimitetut pohjapiirroukset.

Hakemusta on täydennetty 26.3.2014 arvioilla toimintaan liittyvistä riskeistä.

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu kuuluttamalla Utajärven kunnan ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston virallisilla ilmoitustauluilla 10.2.–12.3.2014. Hakemusasiakirjat ovat kuulutusaikana olleet saatavilla Utajärven kunnassa ja Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa. Kuulutuksen julkaisemisesta on erikseen tiedotettu asianosaisille. Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Utajärven kunnalta, Utajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta ja Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus).

Lausunnot

1. Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Olemassa olevalle toiminnalle on myönnetty ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa 24.10.2006/Dnro PPO-2006-Y-238-131.

Tuotantorakennukset tai lannanvarastointisäiliöt eivät sijaitse pohjavesialueella tai suojelualueella. Toimintoja ei sijaitse kartoitetuilla tulva-alueilla. Vuokrapeltolohkoja sijaitsee Ahmasjärven rannalla, jotka sijaitsevat Hirsijärvi-Ahmaksen (11494052) tärkeällä pohjavesialueella. Lietelantaa, virtsaa tai muita jätevesiä ei saa levittää pohjavesialueelle. Lisäksi lohkot sijaitsevat Ahmasjärven (FI1106002) Natura-alueen välittömässä läheisyydessä, jolloin pellot eivät saa heikentää Natura-alueen suojelun tarkoitusta rehevöittämällä.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa (vahvistettu 17.2.2005) ei ole alueelle osoitettu erityisiä merkintöjä.

Tuotantorakennus, lannanvarastointisäiliöt ja pääosa lannanlevityspelloista sijaitsevat Poikajoen (59.163) vesistöalueella, joka laskee Muhosjoen kautta Oulujokeen. Peltoja sijaitsee myös Ahmasjärven (59.219) ja Utasen (59.211) alueilla, jotka sijaitsevat Oulujoen vesistöalueella.

Oulujoen-lijojen vesienhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa (Oulujoen–lijojen vesienhoitoalueen toimenpideohjelma 2010–2015: Osa 3) todetaan, että Oulujoen keski- ja yläosa ovat ekologisesti hyvässä tilassa, joiden nykytila tulee säilyttää. Toimenpideohjelmassa todetaan, että Muhosjoki on ekologisesti tyydyttävässä tilassa.

Vesienhoidon toisella suunnittelukaudella on Muhosjoen tilaluokitus parantunut yhden luokan, ollen nykyään hyvä. Luokitusparantuminen johtuu menetelmällisistä muutoksista ja uudesta seuranta-aineistosta. Oulujoen keski- ja yläosan luokittelu on edelleen hyvä. Toisen suunnittelukauden toimenpideosio ei ole vielä valmistunut.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa, että toimintaa koskevissa lupamääräyksissä tulisi soveltuvin osin huomioida vesienhoitoalueelle kohdistuvat tavoitteet. Maatalouden vesienhoidon tehostamiseksi luvanhakijan tulee seurata lannan käsittelyyn ja levittämiseen liittyviä tekniikkojen kehittymistä. Myös lantavarastoihin ja lannankäsittelyjärjestelmiin liittyvää uutta käyttökelpoista tekniikkaa on otettava soveltuvin osin käyttöön jatkossa, mikäli se vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Hakemuksen mukaan tässä vaiheessa ei ole suunnitteilla jaloittelutarhaa. ELY-keskuksen mielestä on lupamääräyksiin tästä huolimatta syytä asettaa määräykset suunnitelman hyväksyttämiseksi valvontaviranomaisella, mikäli myöhemmässä vaiheessa jaloittelutarha haluttaisiin toteuttaa. Mikäli eläimiä liikutellaan taajaan eläinsuojan ja laitumen välillä, tulee harkita riittävän laajan tiivispohjaisen alueen tarvetta eläinsuojan kulkuaukon luona.

2. Utajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Lausunnossa todetaan, että hakemuksen mukaan kuusi hehtaaria pelloista sijaitsee Hirsijärvi-Ahmas pohjavesialueella. Hirsijärvi-Ahmas on tärkeä pohjavesialue ja sinne ei tule levittää lietelantaa, virtsaa tai puristenesteitä. Osa pelloista sijaitsee vesistöjen varsilla (Poikajoki, Tunturioja). Vesistöjen varsille tulisi jättää suojavyöhyke, ettei ravinteita pääse vesiin. Mikäli lietelantaa levitetään asutuksen läheisyydessä sijaitseville pelloille, tulisi hajuhaittojen välttämiseksi mullata ne pian tai sijoituslannoittaa.

Hakijan vastine

Hakija toteaa vastineessaan hyväksyvänsä saapuneet lausunnot.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ympäristöluparatkaisu

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myöntää ympäristöluvan Jussi ja Eero Salosen (Mty Salonen Eero ja Jussi) eläinsuojien toiminnalle Utajärven kunnan Utajärven kylään kiinteistöille Koivusalo I Rn:o 889-407-47-3 ja Jussila Rn:o 889-407-48-5 hakemukseen liitetyn suunnitelman mukaisesti siten kuin lupamääräyksistä ilmenee.

Lupamääräykset

Eläinsuojien sijainti

1. Uusi hiehopihatto, lypsylehmäpihaton ja mullipihatton muutokset, kuivalantala ja lietesäiliö on sijoitettava ja rakennettava hakemuksessa esitettyjen piirustusten mukaisesti; asemapiirros 7.5.2013, pohjapiirros (hiehopihatto) 7.5.2013, pohjapiirros (pihatto) 27.1.2014, pohjapiirros (mullinavetta) 28.1.2014 ja lantavarastot 7.5.2013.

2. Eläinsuojiin saa sijoittaa enintään 125 lypsylehmää, 64 hiehoa (12–24 kuukautta), 39 hiehoa (6–12 kuukautta), 28 lihanautaa (12–24 kuukautta), 28 lihanautaa (6–12 kuukautta) ja 98 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa (1 209 eläinyksikköä). Eläinmääriä voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotto ei ylitä edellä mainittujen eläinmäärien yhteistä lannantuottoa.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

3. Eläinsuojissa muodostuva lanta ja toiminnassa muodostuvat pesuvedet sekä säilörehun puristenesteet tulee varastoida vesitiiviiksi rakennetuissa varastoissa. Eläinsuojien pohjarakenteiden ja lannanvarastointitilojen tulee

olla vesitiiviitä ja täyttää rakenteeltaan maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräysten ja -ohjeiden vaatimukset (MMM-RMO C4).

Lietelannan, sadevesien, eläinsuojan pesuvesien ja säilörehun puristenes-teen 12 kuukauden varastotilaa tulee olla käytettävissä vähintään 6 573 m³. Kuivikelannan varastointitilavuutta on oltava vähintään 392 m³.

Eläinsuojien ja lannanvarastointitilojen rakenteiden ja käytön tulee estää lannan tai niistä johtuvien valumavesien joutuminen pinta- tai pohjavesiin. Eläinsuojien katoilta kertyvät sade- ja sulamisvedet tulee johtaa lannan va-
rasto- ja käsittelytilojen ulkopuolelle.

Toiminnanharjoittajan tulee tarkkailla lannanvarastointitilojen kuntoa ja vii-
vytyksettä korjata mahdolliset niissä havaitut puutteet ja vauriot. Lanta-
varastot on tyhjennettävä ja tarkastettava perusteellisesti vuosittain.

Säilörehun puristenes-teen on otettava talteen ja käytettävä lannoitteena. Pyöröpaalit on avattava tiiviillä alustalla. Pyöröpaaleja ei saa varastoida vesistöjen ja valtaojien varsilla.

4. Eläinsuojien sosiaalityötilojen wc-vedet tulee johtaa yleiseen jätevesiviemä-
riin tai umpisäiliöön ja toimitettava jätevedenpuhdistamolle tai jätevedet on
käsiteltävä siten, että ympäristöön johtuvaa kuormitusta vähenee orgaanisen
aineksen (BHK₇) osalta vähintään 80 %, kokonaisfosforin osalta vähintään
70 % ja kokonaistypen osalta vähintään 30 %.

Käymälävesiä ja saostuskaivolietteitä ei saa levittää peltoon ilman asian-
mukaista käsittelyä.

Hajuhaittojen torjunta

5. Kaikki tilakeskuksessa olevat lietesäiliöt (150 m³, 400 m³, 2 x 2 000 m³
ja 2 500 m³) on täytettävä alakautta. Säiliöt on katettava vähintään kellu-
valla katteella. Kelluvaksi katteeksi käyvät esimerkiksi turve, leca-sora ja
kelluvat levykannet. Mikäli kelluvana katteena käytetään turvetta, on turve-
kerroksen paksuuden oltava vähintään 10 cm. Pumppaussäiliö on katetta-
va kiinteällä katteella.

Tilakeskuksen lantalassa (480 m³) varastoitava kuivikelanta tulee kattaa
vähintään 10 cm:n vahvuisella turvekerroksella, peitteellä tai muulla mate-
riaalilla, mikäli hajuhaittoja ilmenee.

Lannan ja jätevesien hyödyntäminen

6. Lanta on ensisijaisesti hyödynnettävä lannoitteena pellolla. Lantaa voi-
daan tämän lisäksi toimittaa myös käsiteltäväksi ympäristöluvan omaavalle
vastaanottajalle, jos ennen lannan luovutusta esitetään ELY-keskukselle
lannan luovutussopimus.

Tilalla on oltava jatkuvasti käytettävissä lannan levitykseen luvan mukaisel-
la eläinmäärällä vähintään 150 hehtaaria peltoa.

Luvan saajan hallussa olevista lannanlevityspeltoaloista on oltava ajan-
tasaiset vuokra- ym. sopimukset ja ne on tarvittaessa esitettävä valvonta-
viranomaiselle.

Lannan peltolevityksessä tulee noudattaa maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamista koskevan valtioneuvoston asetuksen (931/2000) määräyksiä, ellei lupamääräyksissä jäljempänä muuta vaadita. Lisäksi lannan levitysmäärissä on otettava huomioon maaperän viljavuustutkimukset, lannan typpi- ja fosforipitoisuudet sekä kasvien ravinnetarve.

Toiminnalla ei saa heikentää Ahmasjärven Natura-alueen luontotyyppien tilaa.

7. Lannan kuormaus ja kuljetus tulee hoitaa tarkoitukseen suunniteltua tiivistä kalustoa käyttäen siten, ettei lietettä tai lantaa pääse ympäristöön, kuljetusteille, ojiin, vesistöön tai pohjaveteen ja, ettei siitä aiheudu kohtuutonta haittaa tien varrella asuville asukkaille ja muille tien käyttäjille. Mikäli kuljetusteille pääsee valumaan lietettä tai lantaa, tulee likaantuneet alueet puhdistaa välittömästi. Lannan levitys tulee hoitaa siten, ettei naapureille ja lannan levitysalojen läheisyydessä asuville asukkaille aiheudu kohtuutonta hajuhaittaa.

Muualle kuin kasvustoon levitetty lanta tulee mullata mahdollisimman pian, viimeistään vuorokauden kuluessa levityksestä.

8. Lannan pintalevitys on kielletty pellolla, jonka keskimääräinen kaltevuus ylittää 10 %. Lantaa ei saa levittää routaiseen, lumipeitteiseen tai veden kyllästämään maahan. Lannanlevitys on kielletty 15.10.–15.4. välisenä aikana. Lantaa voidaan kuitenkin levittää syksyllä enintään 15.11. asti ja aloittaa keväällä aikaisintaan 1.4., jos maa on sula ja kuiva, jolloin huuhtoutumista vesistöön ei tapahdu eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole. Lantaa ei saa levittää nurmikasvuston pintaan 15.9. jälkeen. Lannan käyttö on kielletty kymmentä metriä lähempänä vesistöä. Suojavyöhykealueita ei lasketa edellä mainittuun levitysaltaan mukaan. Lannan pintalevitys on kielletty pelloilla, jonka keskimääräinen kaltevuus ylittää 10 %.

Ravinteiden ja lannoitteen huuhtoutumisen estämiseksi tulee viljellä ensisijaisesti peltoja, joilla ei ole tulvan uhkaa. Viljeltäessä tulvanalaisia peltoja tulee tulvan mahdollisuus ottaa huomioon. Lanta tulee levittää pelloille vasta tulvan jälkeen. Peltoja ei tule kyntää syksyllä vaan vasta keväällä tulvan jälkeen.

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että lannan vastaanottajat ja lannan kuljetuksesta vastaavat tahot ovat tietoisia tämän päätöksen lannan käsittelyä ja levittämistä koskevista määräyksistä.

Luokitelluilla pohjavesialueilla sijaitseville pelloille ei saa levittää lietelantaa, virtsaa, jätevesiä, puristenestettä tai muutakaan nestemäistä orgaanista lannoitetta, ellei toiminnanharjoittaja maaperätutkimusten tai vastaavien luotettavien selvitysten perusteella osoita, ettei siitä aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa. Kuivalannan levitys on sallittu pohjavesialueen ulkorajan sekä pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen väliselle vyöhykkeelle, kun levitys tapahtuu keväällä ja lanta mullataan välittömästi levityksen jälkeen. Talousvesikaivojen ympärille tulee jättää vähintään 30 metriä leveää, lietteellä, lannalla ja virtsalla käsittelemätön vyöhyke. Kasvinsuojeluaineita käytettäessä tulee varmistaa, että tuotteet soveltuvat pohjavesialueella viljelyyn.

Jaloittelualue ja laiduntaminen

9. Mikäli eläinsuojan yhteyteen tullaan perustamaan jaloittelutarha, tulee se varustaa reunoilla ja jätevesien keräyskaivolla. Suunnitelma jaloittelu-

tarhan rakenteista ja jätevesien käsittelystä tulee toimittaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi vähintään kolme kuukautta ennen hankkeen toteuttamista.

Laiduntavan karjan määrä tulee sopeuttaa laidunalueen pinta-alaan, jottei ylitetä alueen maaperän ja kasvillisuuden kestävyyttä. Eläinsuojasta laidunalueelle johtavien kulkuteiden tulee olla kovapohjaisia ja niille kertyvä lanta tulee poistaa säännöllisesti. Laidunalueet tulee pitää hyvässä kunnossa ja laidunpaine tulee pitää kohtuullisena eroosion välttämiseksi. Laiduneläinten väliaikaiset juotto- ja ruokintapaikat tulee olla järjestetty siten, etteivät ne aiheuta epäsiisteyttä eivätkä haju- ja terveystahtaa. Eläimiä ei saa laiduntaa alle 50 metrin etäisyydellä talousvesikaivoista. Laiduntavien eläinten pääsy vesistöön tulee estää.

Jätteet ja varastointi

10. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Toiminnassa syntyvien jätteiden ja käytettävien kemikaalien varastointi on järjestettävä siten, ettei varastoinnista aiheudu epäsiisteyttä, hajutai terveystahtaa tai maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa ympäristölle.

Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on säilytettävä tarkoitukseen soveltuvassa varastopaikassa ehjissä, suljetuissa ja merkityissä astioissa tiiviillä alustalla, jossa on reunallinen suojarakenne. Kemikaalien pääsy viemäriin tulee estää.

11. Polttoainesäiliöiden tulee olla tyyppihyväksytyjä polttoaineen varastointiin. Polttoneste- ja öljysäiliöiden alustan sekä tankkauspaikan alustan tulee olla tiiviitä. Polttoainesäiliöt tulee sijoittaa katokselliseen suojaaltaaseen sekä varustaa ylitäytön estävällä järjestelmällä ja laponestolaitteilla. Suoja-allasta ja katosta ei tarvita, mikäli säiliö on vuodonilmaisulla varustettu kaksivaippainen säiliö. Säiliöiden sijoittelussa on huomioitava riittävät suojaetäisyydet vesistöihin ja ojiin. Tankkauspaikan läheisyydessä on oltava imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Tankkauspaikka on tehtävä määräyksen mukaiseksi vuoden 2015 loppuun mennessä.

12. Jätehuolto on hoidettava Utajärven kunnan alueella voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Vaaralliset jätteet, kuten esimerkiksi loisteputket, akut, jäteöljyt, öljynsuodattimet ja käyttökelvottomat torjunta-aineet, on toimitettava vaarallisten jätteiden vastaanottopisteeseen, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä jätteitä. Hyötyjätteet, kuten esimerkiksi muovi, paperi, pahvi, metalli, lasi on kerättävä erilleen ja toimitettava ensisijaisesti hyötykäyttöön. Jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Jätteitä ei saa polttaa omatoimisesti.

Pilaantunut rehu on varastoitava tiivispohjaisella alustalla. Rehu on hyödynnettävä lannoitteena pellolla.

13. Kuolleet eläimet on viipymättä toimitettava käsiteltäväksi asianmukaisen luvan saaneeseen käsittelylaitokseen tai käsiteltävä muulla kunnan eläinlääkärin hyväksymällä tavalla. Kuolleiden eläinten varastointia tulee välttää. Mikäli ruhoja varastoidaan tilalla pidempiaikaisesti, tulee varastointin tapahtua jäähdytetyssä varastotilassa tai erillisessä kylmäsäilytyskontissa. Lyhytaikainen varastointi tulee hoitaa tiiviillä alustalla ja peitettyinä.

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

14. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta. Vuosiyhteenveto kirjanpidosta tulee toimittaa vuosittain helmikuun loppuun mennessä ELY-keskukselle.

Vuosiyhteenvedon tulee sisältää ainakin seuraavat asiat:

- tiedot eläinmääristä
- tiedot toteutuneista lantamääristä
- tiedot lannan vastaanottosopimuksista ja levitysaloista
- tiedot toiminnassa syntyvistä jätteistä sekä niiden käsittelytavat ja toimituspaikat
- tiedot kuolleiden eläinten määristä, toimituspaikoista ja -ajoista sekä käsittelytavoista
- tiedot laitoksen toiminnassa tapahtuneista häiriötilanteista tai muista poikkeuksellisista tilanteista

Liete- ja kuivalannasta tulee tehdä lanta-analyysi kokonaistypen, liukoisen typen ja liukoisen fosforin määrittämiseksi vähintään viiden vuoden välein. Analyysitulokset tulee liittää eläinsuojan toiminnasta pidettävään kirjanpitoon.

Muut määräykset

15. Ympäristönsuojelutoimia on ylläpidettävä ja edistettävä niin, ettei toiminnasta aiheutuva melu, päästöt ilmaan, maaperään, vesiin, viemäriin tai muu syy aiheuta joko vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnasta ei saa aiheutua ympäristön roskaantumista, maisemahaittaa eikä yleistä viihtyisyyden alenemista.

16. Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan, vesistöön tai maaperään, on välittömästi ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Kyseisistä tilanteista on ilmoitettava välittömästi Utajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

17. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialaansa liittyvän ympäristön kannalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

18. Uuden hiehopihaton valmistumisesta on ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle viimeistään kuukausi ennen sen käyttöönottoa. Tuotannon lisäämisestä, muuttamisesta tai lopettamisesta on ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle viimeistään kaksi kuukautta ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Aluehallintovirasto katsoo, että eläinsuojan toiminta tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna täyttää laissa säädetyt ympäristöluvan myöntämisen edellytykset.

Ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta annettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista tai vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta.

Toiminta sijoittuu alueelle, jolla karjatalouden harjoittaminen voidaan katsoa tavanomaiseksi toiminnaksi. Tilakeskukseen on suunniteltu rakennettavaksi uusi eläinsuojarakennus hiehoille, joka sijoittuu noin 165 metrin etäisyydelle lähimmästä naapurin asuinrakennuksesta, joka on maidontuotantoon suuntautuneen tilan päärakennus. Seuraavaksi lähimmät naapurin asuinrakennukset sijoittuvat yli kilometrin etäisyydelle eläinsuojista. Nykyiset edelleen käyttöön jäävät eläinsuojarakennukset sijoittuvat siten, että lypsylehmäpihatosta naapurin asuinrakennukseen on noin 65 metriä ja vanhimmasta eläinsuojasta, lihanautakasvattamosta, noin 85 metriä. Toiminta laajenee nykyisen ympäristöluvan lupamääräyksen 2 sallimasta suurimmasta laajuudesta (729,2 eläinyksikköä) laajuuteen 125 lypsylehmää, 64 hiehoa (12–24 kuukautta), 39 hiehoa (6–12 kuukautta), 28 lihanautaa (12–24 kuukautta), 28 lihanautaa (6–12 kuukautta) ja 98 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa (1 209 eläinyksikköä). Laajennus on noin 1,7-kertainen.

Pienten ja keskisuurten eläinsuojien laajennusten tulisi ympäristöministeriön kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen suosituksen mukaan sijaita vähintään 100 metrin etäisyydellä lähimmästä häiriintyvistä kohteesta. Uusi rakennettava hiehopihatto sijoittuu suosituksen mukaisesti, kun se on sijoitettu 165 metrin etäisyydelle naapurin asuinrakennuksesta. Vuonna 2006 myönnetyn ympäristöluvan mukaan eläinsuojaan voidaan sijoittaa enintään 70 lypsylehmää, 48 hiehoa/lihanautaa ja 34 vasikkaa. ELY-keskus on vuonna 2010 antanut eläinsuojan ympäristöluvan tarpeesta lausunnon, jonka mukaan lypsylehmäpihattoa voidaan ilman ympäristöluvan muutosta laajentaa siten, että sinne tulee tilat 110 lypsylehmälle, 18 hieholle ja vanhaan rehulatoon 25 vasikalle. Lypsylehmäpihatto sijoittuu noin 65 metrin etäisyydelle naapurin asuinrakennuksesta. Laajennus lypsylehmäpihaton osalta on olemassa olevaan tilanteeseen verrattuna suhteellisen vähäinen. Lisäksi lypsylehmät sijoittuvat olemassa olevaan navettarakennukseen siten, että rakennusta ei tarvitse laajentaa, vaan muutokset tehdään rakennuksen sisätiloihin. Lihanautakasvattamon osalta toiminnan laajuus vastaa nykyistä toimintaa.

Suunniteltu lietesäiliö (2 500 m³) sijoittuu olemassa olevien 2 000 m³:n lietesäiliöiden eteläpuolelle, noin 130 metrin etäisyydelle naapurin asuinrakennuksesta. Uuden lietesäiliön länsipuolelle sijoittuvasta uudesta kuivalantalasta naapurin asuinrakennukseen on noin 150 metriä. Uusien lantaloiden tulisi Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen mukaan sijaita vähintään 100 metrin etäisyydellä lähimmästä häiriintyvistä kohteesta. Uusi-

en lantavarastojen sijoituspaikat ovat suosituksen mukaiset. Olemassa olevat lietesäiliöt (2 x 2 000 m³) sijoittuvat naapurin asuinrakennuksesta päin katsottuna lypsylehmänavetan taakse. Etäisyys asuinrakennuksesta lähimpiin lietesäiliöihin on noin 110 ja 145 metriä. Naapurin asuinrakennuksesta päin tarkasteltuna lihanautarakennuksen taakse sijoittuvat olemassa olevat lietesäiliöt (150 m³ ja 400 m³) ovat noin 100 ja 110 metrin etäisyydellä naapurin asuinrakennuksesta.

Lietteen pumppaussäiliö on määrätty katettavaksi kiinteällä katteella. Tilakeskuksen lietesäiliöt on määrätty katettaviksi vähintään kelluvalla katteella ja kuivalantala on määrätty katettavaksi vähintään 10 cm:n vahvuisella turvekerroksella, peitteellä tai muulla materiaalilla, mikäli hajuhaittoja ilmenee.

Aluehallintovirasto katsoo, että eläinsuojatoiminta hakemuksessa esitetyllä paikalla haetussa laajuudessa annettuja lupamääräyksiä noudattaen täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Eläinsuojan toiminnassa hajua aiheutuu muun muassa lannan varastoinnista, käsittelystä ja levityksestä. Lupapäätöksessä on annettu lannanlevitystä ja varastointia koskevat lupamääräykset ja selvitetty, että toiminnanharjoittajalla on käytettävissä riittävä peltoala lannanlevitykseen. Hakemuksen mukaan liete levitetään kiekkomultaimella.

Oulujoen–lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman mukaan Oulujoen keski- ja yläosan ekologinen tila on hyvä. Vesistön hyvän tilan säilyttämiseksi on määrätty, että toiminnanharjoittaja on oltava selvillä parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittämisestä ja varautumisesta sen käyttöönottoon. Vesistökuormituksen vähentämiseksi on annettu määräykset muun muassa suojavyöhykkeiden leveydestä, jotka on huomioitava lannan levityksessä vesistöjen läheisyydessä ja eläinsuojan pohjarakenteiden ja lannanvarastointitilojen tiiveydestä.

Lupamääräysten perustelut

Luvan määräysten tavoitteena on ehkäistä haitalliset ympäristövaikutukset ennakoita tai rajoittaa ne mahdollisimman vähäisiksi. Lupamääräyksellä varmistetaan uuden eläinsuojan sijoittaminen hakemuksessa esitettyyn paikkaan. (lupamääräys 1)

Toimintaa tulee harjoittaa lupapäätöksen perusteena olevien nautaeläinten eläinmäärien puitteissa. Lupa on myönnetty hakemukseen liitetyissä pohjapiirustuksissa esitettyjen eläinpaikkojen perusteella. (lupamääräys 2)

Lannan varastointitilojen mitoitus perustuu valtioneuvoston asetukseen maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000). Asetuksen 4 §:n mukaan lietelannan varastotilojen tulee olla niin suuria, jotta niihin voidaan varastoida 12 kuukauden aikana kertynyt lanta ja virtsa sekä muut säiliöihin johdettavat vedet.

Tilalla on varastointitilavuutta lietesäiliöissä yhteensä 7 070 m³. Tilavuutta tarvitaan lietelannan, kattamattomiin lietesäiliöihin ja kuivalantalaan kertyvien sadevesien, eläinsuojan pesuvesien ja puristenesteen varastointia varten yhteensä 6 573 m³. Kuivikelannan varastointitilavuutta tarvitaan uudessa eläinsuojassa olevien 98 alle kuuden kuukauden ikäisen vasikankestokuivikepohjilla muodostuvan lannan varastointiin yhteensä 392 m³ vuodessa. Rakennettavan lantalan varastointitilavuus on 480 m³. Kuivalan-

talaan kertyvien sadevesien määräksi on arvioitu lantalan pinta-ala x 0,1 m ja lietesäiliöihin säiliön pinta-ala x 0,3. Varastointitilavuudet ovat riittävät.

Varastointitilojen tulee olla vesitiiviitä pinta- tai pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi. Säilörehun puristeneen pääsy ympäristöön tulee estää pohja- ja pintavesien suojelemiseksi.

Tarkkailemalla säännöllisesti lannanvarastointi- ja johtamisrakenteita ja tyhjentämällä säiliöt vuosittain voidaan varmistua niiden tiiveydestä ja ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin mahdollisten vuotojen ilmaannuttua. Lanta-varastojen vuosittaisella tyhjentämisellä varmistetaan hyötytilavuuden säilyminen suunnitelmien mukaisena. (lupamääräys 3)

Eläinsuojien yhteydessä olevien sosiaalitilojen wc-vesiä ei saa johtaa käsittelemättöminä maahan, ojaan tai muuhun uomaan vesien pilaantumisvaaran vuoksi. Valtioneuvoston asetuksessa (209/2011) talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten ulkopuolisilla alueilla määritetään vaadittavat puhdistustehot. Ympäristönsuojelulain 4 §:n 1 momentin ensimmäinen kohdan mukaan haitalliset ympäristövaikutukset tulee ehkäistä ennakolta. Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan maaperää ei saa pilata ja 8 §:n mukaan pohjaveden pilaaminen on kielletty. (lupamääräys 4)

Lähialueelle leviävää hajua vähennetään kattamalla pumppaussäiliö kiinteällä katteella, mikä vähentää ammoniakkipäästöjä ilmakehään. Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen mukaan pumppusäiliöt tulee kattaa kiinteällä katteella. Lietesäiliöt on määrätty katettaviksi vähintään kelluvalla katteella. Hajuhaitan syntymistä vähennetään täyttämällä säiliöt altapäin. Kuivalantala on määrätty katettavaksi, mikäli hajuhaittoja ilmenee. (lupamääräys 5)

Lannan levitystä varten on oltava riittävästi peltoalaa ylilannoituksen ja siitä aiheutuvan huuhtoutumisriskin välttämiseksi. Peltopinta-alavaatimus perustuu karjanlannan keskimääräiseen fosforisisältöön ja siitä saatavan fosforilannoituksen tasoon sekä ympäristöministeriön kotieläintalouden ympäristönsuojelusta 29.6.2009 antamaan ohjeeseen. Lannanlevitysalaa tulee olla vähintään yksi peltohehtaari 1,3 lypsylehmää, 3,5 hiehoa (12–24 kuukautta), 4,5 hiehoa (6–12 kuukautta), 2,7 lihanautaa (12–24 kuukautta), 3,5 lihanautaa (6–12 kuukautta) ja 11 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa kohden. Lannan levityksessä tulee lisäksi ottaa huomioon valtioneuvoston asetuksen (931/2000) kasvilajikohtaiset enimmäislannoitusmäärät.

Hakemuksessa esitetyistä lannanlevityspelloista kuusi hehtaaria vuokrapeltoa on Ahmasjärven Natura-alueen (F11106002) välittömässä läheisyydessä. Koska samoja peltolohkoja koskee myös määräys pohjavesialueella tehtävästä lannanlevityksestä ja vesistöön jätettävästä suojavyöhykkeestä, voidaan todeta, että lupamääräysten mukaan kyseisille lohkoille voidaan levittää ainoastaan kuivikelantaa siten, että vesistöön jätettävän suojavyöhykkeen leveys on vähintään 10 metriä. Lannanlevityksestä ei katsota aiheutuvan sellaisia vaikutuksia, jotka merkittävästi heikentäisivät niitä luontoarvoja, joiden suojelemiseksi alue sisältyy Natura 2000-verkoston. (lupamääräys 6)

Lannan kuormausta, kuljetusta ja levitystä koskevat määräykset ovat tarpeen maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisriskin sekä ympäristön yleiselle viihtyisyydelle ja ihmisten terveydelle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. (lupamääräys 7)

Lanta tulee levittää sulaan, lumettomaan maahan suorien ravinnehuuhtoumien ehkäisemiseksi. Viljavuusanalyysiin, lannan ravinnesisältöön ja kasvin todelliseen ravinnetarpeeseen perustuvat levitysmäärät vähentävät ylilannoitusriskiä ja sen myötä ylimääräisten huuhtoutumiselle alttiiden ravinteiden määrää maassa. Muokkaamalla maa mahdollisimman pian, viimeistään vuorokauden kuluessa lannan levityksestä tai levittämällä lanta kasvustoon vähennetään ilmakehään aiheutuvaa typpikuormitusta ja naapureille lannan levityksestä aiheutuvaa hajuhaittaa. Viljeltäessä tulvanalaisia peltoja tulee ravinteiden ja lannan huuhtoutuminen vesistöön estää. Jättämällä vesistöjen ja valtaojien varsille lannoittamattomat vyöhykkeet ehkäistään ravinteiden ja bakteerien pääsyä vesistöön.

Lietelantaa tai muita nestemäisiä orgaanisia lannoitteita ei saa käyttää lannoitteena luokitelluilla pohjavesialueilla pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi, ilman riittäviä selvityksiä siitä, ettei lietelannan ym. levittäminen pilaa pohjavettä. Pohjavesialueella tarkoitetaan pohjavesialueiden muodostumisalueita ja niiden suojavyöhykkeitä.

Hakemuksessa esitetyistä vuokratuista lannanlevityspelloista noin kuusi hehtaaria sijaitsee Hirsijärvi-Ahmaksen (11494052) vedenhankintaan tärkeällä pohjavesialueella. Hirsijärvi-Ahmaksen pohjavesialueella olevat vuokratpellot ovat pääosin varsinaisella muodostumisalueella ja osittain (noin 0,7 hehtaaria) pohjavesialueen ulkorajan sekä pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen välisellä vyöhykkeellä.

Hakemuksen mukaan pohjavesialueella olevaa peltoa on yhteensä 6,22 hehtaaria. Hakijalla on lannanlevitykseen käytettävissä yhteensä 267 hehtaaria peltoa. Hakemuksen mukaisella eläinmäärällä peltoa tarvitaan yhteensä vähintään 150 hehtaaria. (lupamääräys 8)

Jaloittelun alueen tulee olla rakenteeltaan asianmukaisesti toteutettu siten, että pohjavesien pilaantumisen vaaraa ei synny ja päästöt pintavesiin voidaan ehkäistä. Jaloittelun alueen asianmukaisen toteutuksen varmistamiseksi suunnitelma tulee toimittaa valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi.

Laitumille johtavien kulkuteiden puhdistaminen on tarpeen niiden liettymisen estämiseksi ja vesiensuojelun toteuttamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräysohje MMM-RMO C4 edellyttää, että suunnittelussa otetaan huomioon rakennuksesta laitumelle johtavien kulkuteiden puhdistettavuus. Määräys vesistöön rajoittuvien peltolohkojen laidunnuksesta ja laiduntamisen välttämiseksi talousvesikaivojen ympärillä on annettu pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Laidunalueiden hoito on tarpeen pintavesiin kohdistuvan kuormituksen estämiseksi. Rajoittamalla eläinten pääsyä laitumelta veteen, vähennetään suoraa ravinnekuormitusta vesistöön. (lupamääräys 9)

Määräykset on annettu jätteiden vähentämiseksi ja roskaantumisen ja öljyvahinkojen estämiseksi. Jätteen haltijan on jätelain 12 §:n mukaan oltava selvillä jätteen alkuperästä, määrästä, lajista, laadusta ja muista jätehuollon järjestämiselle merkityksellisistä jätteen ominaisuuksista sekä jätteen ja jätehuollon ympäristö- ja terveysvaikutuksista ja tarvittaessa annettava näitä koskevat tiedot muille jätehuollon toimijoille. Haitallisten aineiden maaperään, vesiin ja viemäriin pääsyn estämiseksi sekä maaperän pilaantumisen estämiseksi on tarpeen antaa määräys jätteiden, kemikaalien ja polttoaineiden varastoinnista. Hakemuksen mukaan kemikaalit varastoidaan viemäroidyissä tilassa. (lupamääräykset 10 ja 11)

Jätelain 8 §:n mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava seuraavaa etusijajärjestystä: Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä. Toimittamalla vaaralliset jätteet asianmukaiseen käsittelyyn, voidaan vähentää niiden aiheuttamia riskejä terveyteen ja ympäristöön. (lupamääräys 12)

Tilalla kuolleiden eläinten asianmukaisella hävittämisellä varmistetaan ympäristöhygienian yleisten vaatimusten täyttyminen sekä ehkäistään mahdollisten eläintautien leviämisen tilan ulkopuolelle. Eläinperäinen jäte on käsiteltävä EY:n eläinperäisiä sivutuotteita koskevan asetuksen mukaisesti laitoksessa, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä eloperäisiä jätteitä. (lupamääräys 13)

Toiminnanharjoittajan kirjanpito- ja raportointivelvoite eläinsuojan toiminnan osalta on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella viranomaisen voi seurata toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista. Lannan vastaanottosopimuksilla ja levitysalojen raportoinnilla varmistetaan, että käytettävissä oleva peltoala ja sopimukset kattavat tilalla vuodessa muodostuneen lannan määrän. Valtioneuvoston asetus (931/2000) edellyttää vähintään viiden vuoden välein tehtävää lanta-analyysia. (lupamääräys 14)

Luvassa on annettava tarpeelliset määräykset toimista, joilla ehkäistään, vähennetään tai selvitetään pilaantumista, sen vaaraa tai pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Ympäristönsuojelun tason ylläpitäminen ja mahdollisimman tehokkaiden haittojen torjuntakeinojen soveltaminen edellyttävät päästöjen ja ympäristövaikutusten jatkuvaa seurantaa ja ympäristönsuojelutoimien kehittämistä. Mikäli ympäristönsuojelun tavoitteita ei saavuteta tai toiminnasta syntyy ennalta arvaamattomia ympäristövaikutuksia, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä erityisiin toimenpiteisiin ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. (lupamääräys 15)

Ilmoitusvelvollisuus poikkeuksellisista tilanteista on määrätty viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Määräys välittömiin torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja poikkeuksellisista päästöistä aiheutuvien haittojen minimoimiseksi. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan toiminnasta vastaavan on tehtävä ilmoitus valvontaviranomaiselle mm. onnettomuudesta, tuotantohäiriöstä aiheutuvasta päästöstä tai syntyvästä jätteestä, josta voi aiheutua välitöntä tai ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa. (lupamääräys 16)

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen kautta voi tulla mahdollisuuksia vähentää päästöjä olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia. Luvan haltijalla on yleinen selvilläölovelvollisuus mm. toimintansa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamista kotieläintalouteen on tarkasteltu Suomen ympäristökeskuksen julkaisussa "Paras käytettävissä oleva tekniikka kotieläintaloudessa, SY564". (lupamääräys 17)

Käyttöönottoilmoituksen avulla varmistetaan toiminnan lupamääräysten mukaista toteuttamista ja näin helpotetaan valvontaa. Toiminnan olennaisista muutosta koskevan ilmoitusvelvollisuuden perusteella varmistetaan tiedonkulku ympäristöviranomaiselle niin, että ilmoituksen perusteella voidaan tarkastella muutoksen vaikutuksia voimassaoleviin lupamääräyksiin ja arvioida mahdollisen uuden ympäristöluvan tarvetta. (lupamääräys 18)

VASTAUS LAUSUNTOIHIN

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto on otettu huomioon siten, että lupamääräyksessä 6 on määrätty, että toiminnalla ei saa heikentää Ahmasjärven Natura-alueen luontotyyppien tilaa. Lietelannan, virtsan ja muiden jätevesien levittämisestä pohjavesialueille on annettu lupamääräys 8. Lupamääräyksessä 9 on määrätty menettelytavat jaloittelutarhan perustamiseksi. Samassa määräyksessä on myös määrätty, että eläinsuojasta laidunalueelle johtavien kulkuteiden tulee olla kovapohjaisia ja niille kertyvä lanta tulee poistaa säännöllisesti. Lupamääräyksessä 17 on määrätty, että toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimialaansa liittyvän ympäristön kannalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja vaurauduttava sen käyttöön. Vesiensuojelu on otettu huomioon lupamääräyksissä 3, 4, 6–13, 15 ja 16.

Utajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto on otettu huomioon siten, että lannanlevitystä koskevat määräykset on annettu lupamääräyksissä 7 ja 8.

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa toistaiseksi.

Tarvittaessa aluehallintovirasto voi ympäristönsuojelulain 58 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa aikaisempaa lupaa tai ympäristönsuojelulain 59 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä peruuttaa luvan valvontaviranomaisen aloitteesta.

Lupaviranomainen voi määrätä, että lupa raukeaa, jos toimintaa tai sen aloittamisen kannalta olennaisia toimia ei ole aloitettu viiden vuoden kuluessa luvan lainvoimaiseksi tulosta.

Lupamääräysten tarkistaminen

Luvan saajan on viimeistään vuoden 2024 huhtikuun loppuun mennessä jätettävä Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi. Mikäli hakemusta ei tehdä määräajassa, aluehallintovirasto voi määrätä luvan raukeamaan.

Hakemukseen on liitettävä muiden selvitysten ohella riittävää asiantuntemusta käyttäen selvitys parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöön otosta ja mahdollisuuksista eläinsuojan toiminnasta aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Hakemuksessa tulee olla selvitykset toiminnan laajuudesta ja käytössä olevista ympäristönsuojeluratkaisuista. Hakemuksessa on lisäksi esitettävä eläinsuojan toimintaa koskeva kirjanpito vuodelta 2023.

Korvattava päätös

Tämä päätös korvaa lainvoimaiseksi tultuaan Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen 24.10.2006 Ilkka ja Alli Saloselle antaman ympäristölupa-päätöksen Dnro PPO-2006-Y-238-131.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 56 §:n mukaisesti on noudatettava asetusta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 6, 8, 41–43, 45, 52, 55, 56 ja 100 §:t

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Jätelaki (646/2011) 8, 12, 13, 29 ja 72 §:t

Valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ratkaisu

Lupa-asian käsittelymaksu on 4 570 euroa.

Lasku lähetetään Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Perustelut

Ympäristönsuojelulain 105 §:n mukaan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristöministeriön asetuksessa säädetään.

Aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) 8 §:n 2 momentin mukaan suoritteesta, jota koskeva asia on tullut vireille ennen asetuksen voimaantuloa, peritään maksu asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) liitteen maksutaulukon mukaan muun eläinsuojan lupahakemuksen käsittelystä perittävä maksu on 4 570 euroa.

Toiminnan olennaista muuttamista koskevan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta. Jos kuitenkin asian käsittelyn vaatima työmäärä vastaa uudelta toiminnalta vaadittavan luvan käsittelyä, peritään taulukon mukainen maksu. Lupahakemuksen käsittelyn vaatima työmäärä on vastannut uudelta toiminnalta vaadittavan luvan käsittelyä.

Oikeusohjeet

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 (1572/2011)

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2014 ja 2015 (1092/2013)

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Juha Anttila

Mari Sallmén

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Juha Anttila. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Mari Sallmén.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0295 017 666 tai vaihde 0295 017 500.

MS/es

Liite

Valitusosoitus

Päätös

Hakija

Päätös tiedoksi

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus / Ympäristö ja luonnonvarat
Utajärven kunta
Utajärven kunta ympäristönsuojeluviranomainen / Oulunkaaren ympäristö-
palvelut
Suomen ympäristökeskus

VALITUSOSOITUS

- Valitusviranomainen** Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Valituskirjelmä on toimitettava liitteineen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon.
- Valitusoikeus** Valituksia päätöksen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, ELY-keskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut yleistä etua valvovat viranomaiset.
- Valitusaika** Valitusaika päättyy **2.5.2014**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- aluehallintoviraston päätös, johon haetaan muutosta
 - valittajan nimi ja kotikunta
 - postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi)
 - miltä kohdin aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta
 - mitä muutoksia aluehallintoviraston päätökseen vaaditaan tehtäväksi
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
 - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
 - jäljennös valituskirjelmästä (jos valituskirjelmä toimitetaan postitse)
- Valituksen toimittaminen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon**
- Valituskirjelmä on toimitettava Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon.** Valituskirjelmän on oltava perillä **määräajan viimeisenä päivänä** ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
- Pohjois-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot
käyntiosoite:	Linnankatu 1–3
postiosoite:	PL 293, 90101 Oulu
puhelin:	vaihde 0295 017 500
telekopio:	08 - 3140 110
sähköposti:	kirjaamo.pohjois@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15
- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräisiä tapauksista, joissa maksua ei peritä.